

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

UKRAINIAN LABOUR NEWS
The Provincial Library
Cor. Pritchard Ave. and
Winnipeg, Man., Canada

UKRAINIAN LABOR NEWS

SUBSCRIPTION RATES:
Per year \$4.00
Per half year \$2.00

№ 12 Ч. 63 (1426) ЧЕТВЕР, 29 ТРАВНЯ 1930. WINNIPEG, MAN. THURSDAY, MAY 29, 1930. No. 63 (1426). VOL. XII.

60 Робітників Убитих Підчас Страйкових Розрухів в Індії

БІЛЬШЕ ЯК 740 ПОРАНЕНИХ У БОРОТБІ МІЖ СТРАЙКУЮЧИМИ ДОКОВИМИ РОБІТНИКАМИ А СТРАЙКОЛОМАМИ ТА ПОЛІЦІЄЮ

Поліція кілька разів стріляла до страйкерів у столиці Бурми. — Уважають, що число убитих є більше, як офіційно оповіщено. — До поранених зараховані лише ті, що є в шпиталях.

РАНГУН, Бурма, Індія, 27-го травня. — Офіційно оповіщено сьогодні, що підчас страйкових розрухів, що тривали тут учора й сьогодні, вбито 60 осіб. Розрухи продовжувалися сьогодні поміж найгостріших заходів поліції. Більше як 740 поранених є в шпиталях і положення вважають критичним. Ці числа, сказано, є офіційним оповіщенням, не включаючи осіб, що отримали медичну допомогу на місці розрухів. Вони не включають також тих, що були поранені сьогодні. Уважають, що багато більше було вбитих у боротьбі між страйкуючими доковими робітниками, з одного боку, а страйколомми та поліцією — з другого. Багато поранених відступили в річки кривки на доках і на човни. Поліція завела дуже гострі приписи. Зібраний більше як чотирьох осіб є зароборене. Боротьба розпочалася з то-

го, що сироваджено страйколомми, щоб зайняли місце докових робітників, що вийшли на страйк. Коли страйк розпочався 13 травня, докові робітники намагалися підвищити платні, однак роботодавці відмовилися дати її. Однак крім економічного підкладу, страйк має також політичний характер, себто він звернений проти британської влади, хоч не має нічого спільного з кампанією горожансько-го непослуху, започаткованою Ганді. Поліція кілька разів стріляла до страйкерів. Тепер військо стоїть на варті при всіх входах до міста, а поліція кімна й піша патрулює вулиці міста. Всі базари стоять закриті. Попередніми днями страйкерів внаштували кілька великих демонстрацій з домаганням повної незалежності для Індії. Провідників страйку арештовано було ще перед цими великими розрухами.

ЧОТИРИ ОСОБИ ВБИТІ У РОЗРУХАХ В ЛУКНОВІ, А ТРИ В БОМБЕЮ

Д. Б. Морфі, британський заступник начальника поліції, був убитий підчас розрухів коло Пешавару.

ЛУКНОВ, Індія, 27 травня. В розрухах, що вибухли тут сьогодні, чотири особи були вбиті і 30 поранених. Чотирьох поліцаїв забрано до шпиталю. Місто Лукнов має 240,556 населення і є осідком восьмої дивізії "індійської армії".

Підчас розрухів, що вибухли тут сьогодні рано в зв'язку зі страйком текстильних робітників, поранено 50 осіб. Поліція остаточно завдала розрухи.

БОМБЕЙ, Індія, 26 травня. Поліція, здавлюючи відновлені розрухи, магомедан в околиці базару Бенді, три рази стріляла сьогодні до юрби. Три особи були поранені від ран, заданих кулями, а 56 поранених осіб є у шпиталях. Юрба постійно кидала камінням на поліцію і війська.

ДАРАСАНА, Індія, 25 травня. Двадцять п'ять з 225 добровольців, арештованих 16 травня, були суджені вчора за формування незаконного з'єднання й зістали засуджені на один місяць ґрустої в'язниці кожний.

ДЕЛІ, Індія, 26 травня. Д. Б. Морфі, заступник начальника поліції, був убитий учора підчас розрухів у селі Гуджар-

АРМИТСАР, Індія, 25 травня. Двадцять осіб, включаючи кількох дітей, були поранені вчора, скандуючи бомби на релігійним святі.

УРЯД БРИТАНІЇ ВЕДЕ ПЕРЕГОВОРИ З ГАНДІ

ЛОНДОН, 22 травня. — Тут ходять поголоски, що британський "робітничий" уряд розпочав переговори з Магатмою Ганді, провідником індійських націоналістів, що сидить тепер у в'язниці. Кореспондент лондонської "Дейлі Мейл" відідав Ганді й неофіційно зробив йому пропозиції від імені британського уряду. Ганді просив

дати йому часу, щоб він міг добре обдумати пропозиції. Тут вважають, що як започатковані переговори підуть добре, то Ганді візьме участь у лондонській конференції, що має відбутися в жовтні. Не забувайте про пресовий фонд "Укр. Роб. Вістей"!

КИТАЙСЬКІ ЧЕРВОНІ АРМІЇ ЗАЙНЯЛИ 46 МІСТ ЗА ТРИЙЦЯТЬ ДНІВ

Спеціальна кабельграма до "Нью Йорк Сол" під датою 21 травня повідомляє, що протягом останніх 30 днів китайські Червоні армії збутовані селами зайняли 46 додаткових міст і місточок у провінціях Кіансі, Кванту, Фу-к'єн, Гуані та Анґвей. Денеша каже також, що величезна територія під радянським правлінням вносить від 50,000 до 60,000 квадратних миль. У містах і місточках встановлено Ради на місце старих локальних урядів, які були викинені революцією. Провінція Кіансі, в якій є ба-

гато великих промислових міст, майже ціла знаходиться під радянським правлінням. Лише мала частина території не входить під радянський уряд. Радянські війська в інших провінціях також наступають на нові позиції й відносять перемоги майже кожного дня. Телеграфічна агенція Асоційованого Прес повідомляє, що "локальна влада (у Фу-к'єні) вірить, що комуністична активність буде далі поширюватися по всій провінції Фу-к'єн". Революційні війська наступають також до Куліну й Ліушану, у провінції Кіансі.

БУНТ ПРОТИ ФРАНЦУЗЬКОЇ ВЛАДИ ОХОПЛЮЄ ІНДО-КИТАЙ

Денеша з Парижа до "Шикаго Трибун" сповіщає, що в день 17 травня "1,500 робітників з червоними прапорами оточили управителя провінції Седак, як він приїхав на інспекцію до села Тан Дуна". Це є новий доказ зросту революційного руху в Індо-Китаю, звершеного проти французького імперіалізму. Газета "Юманіте", орган французької Комуністичної Парті, говорить, що бунт охоплює цілий Індо-Китай, особливо провінції Анам і Тонкін. В різних сторонах країни страйкують текстильні робітники, залізничники та польові робітники на плантаціях. На бунт працюючих мас

французька влада відповідає білим терором. Так звана криза до того тяжкого засуджує кілька десятків тубільців — одних на смерть, інших на довгі терміни ув'язнення. Французькі імперіалісти часті послугуються військовими аеропланами, кидаючи бомби на страйкуючих робітників та на збутовані села. Навіть урядові звіти признають, що досі кинуто з літаків 1,400 фунтів вибухових матеріалів і вбито 23 тубільців, а багато поранено. Але поміж страху, що їх чинить імперіалісти, революційний рух набирає чимраз більшої сили і розмаху.

КОНГРЕС ЗА "РОЗСЛІДУВАННЯМ" ДІЯЛЬНОСТІ КОМУНІСТІВ

ВАШИНГТОН, 22 травня. — 210 голосами проти 18 конгрес приймає сьогодні резолюцію Сенату, що вимагає назначення комісії з п'ятьох для "розслідування" комуністичної діяльності в З'єднених Державах. Голосування відбулося після дебати, підчас якої конгресмен Ремсер, республіканець з Айови, нібито виступав в опозиції до резолюції та пробував відіграти роль приятеля безробітних, а конгресмен Финч, нью-йоркський фашист (також рес-

публиканець), горлав, що кожного комуніста треба депортувати якщо не до Радянського Союзу, то на якийсь відлюдний острів. Конгресмен Сенат заявив був недавно, що вносить свою резолюцію проти комуністів на домагання Меттью-Чола, віцепрезидента Американської Федерації Праці, й деяких патріотичних діячів та в зв'язку з фальшивими "документами", що їх опублікував був швейцарський комісар поліції Гвейден.

БІЙКА НА ПРОЦЕСІ ХОРВАТІВ У БІЛГОРОДІ

БІЛГОРОД, Югославія, 22-го травня. — На процесі 23 хорватських провідників повстала бійка, коли підсудний Бернардич ударив у лице жандарма, що мав зізнавати проти обвинувачених. Щоб привернути "порядок", жандарми грозили підсудним, оборонцям і публіци революверами та багнетами. Підчас свого зізнання підсудний Стефанек кілька разів

"зичавив" короля Олександра й судову охорону. Голова суду виставив нове обвинувачення проти Стефанека за його виступи. БЕРЛІН, 21 травня. — Вчора ввечері відбулася несподівана демонстрація перед британським консульством у Кельні з окликами: "Геть МакДоналда!" Вбито камінням усі вікна в будинку.

ДЕСЯТИ РОКОВИНИ "ВІСТЕЙ ВУЦВК"

Вчора, 28 травня 1930 року, харківська газета "Вісті", орган Всеукраїнського Центрального Виконавчого Комітету Рад, обходила свої десяти роковини, випустивши спеціальне ювілейне видання.

Органом радянського уряду України й першому українському комуністичному щоденникові в УСРР вислали кабельграмою привіт українська робітничо-фермерська преса в Канаді — "Українські Робітничі Вісті", "Фармерське Життя", "Робітничий", "Боева Молодь" — та Центрального Виконавчого Комітету ТУРФДМ.

ХОЧУТЬ ПРИВЕРНУТИ МОНАРХІЮ НА УГОРЩИНІ

ПРАГА, 21 травня. — Місцева преса пише, що серед угорських монархістів вироблено план посадити на угорським троні Отта, сина встановленого австро-угорського царя Карла. Цей план підтримує Муссоліні, який сподіється одружити дочку італійського короля з Оттом.

Дні 22 листопада ц. р. Отто стане похідним. Угорські монархісти візьмуть це за претекст до проголошення Угорської монархії з Оттом, як її королем. У той сам час регент Горті уступить, а на його місце буде призначений новий диктатор, представник Отта.

28 ОСІБ УБИТИХ В ЗАЛІЗНИЧНІЙ КАТАСТРОФІ

МОСКВА, 21 травня. — Опізнані з повідомлення каруть сьогодні, що пасажирський поїзд зударився в понеділок з тигарним поїздом на залізничній Москва-Казань, внаслідок чого 28 осіб було убитих і багато поранених. Залізнична катастрофа настигла на станції Чорні. Що найменше 29 осіб було тяжко поранених.

Робітники залізничі, що мали бути безпосередньо відновити після катастрофи, зістали арештовані й розпочато офіційне слідство.

УСПІХИ ЧЕРВОНОЇ АРМІЇ У ПІВДЕННІМ КИТАЮ

ВАШИНГТОН, 20 травня. — Американський консуль Д. Бергер повідомляє, що натиск комуністичних армій у південних провінціях Китаю такий великий, що він видав наказ американським громадянам, щоб вони перевезли своїх жінок і дітей у такі місця, звідки їх у кожному хвилині могли б забрати воєнні кораблі. Червона армія, після повідомлень консуля, є лише 40 миль від Сватова. Пого околині в руках комуністів.

В ЕСПАНІЇ ДАЛІ ВІДБУВАЮТЬСЯ ДЕМОНСТРАЦІЇ

В столиці Іспанії, Мадриді, прийшло знову до бурхливих демонстрацій. Подія стріляла до товпи, причім одну особу вбито а кільканайцять поранено. Університет закрито на необмежений речинець.

ПІВДЕННО-СХІДНЮ ЧАСТЬ ГАЛИЧИНИ НАВИСТИЛИ ВЕЛИКІ ПОВІНІ

Виступивши з берегів ріки залязали величезні простори в Станіславівщині. — Населенню, особливо селянам, повінь заповділая необчислимі шкоди.

ВАРШАВА, 20 травня. — Південно-східна частина Галичини охоплена страйкою повінню. Виступивши з берегів ріки залязали величезні простори в Станіславівщині. Населенню, особливо селянам, заповділая необчислимі шкоди. Місячній вода залязла цілі села й селени були примушені втікати зі своїх хат.

Повінь перервала комунікацію на багатьох шляхах, а міжнародний поїзд Букарешт-Варшава-Берлін застряг десь у дорозі й зовсім не прибув до Варшави. Комунікація між Румунією а Галичиною зовсім перервана.

Після звітномель до американських газет, надзвичайно грізне положення є в околицях Свинтина, Надвірної, Коломиї та Косова, де ріки позривали мо-

сти й піднімали залізничні насипи та гостинці. Вода в Пруті піднеслася на близько чотирьох метрів, а в Черемоші на три метри.

Польська комуністична газета "Трибуна Робітничая", що виходить у Дитроїт, Міч., пишучи про повінь повінь своїми словами, а не в формі депеш з Європи, дає наголовок новинці "Великі ріки в Польщі", а в самій новинці між іншим каже: "Положення тамошніх околиць є дуже грізне і правдоподібно повторяться сцени знеуродливих років, коли то Малопольська влада жертвоувала катастрофальних повінню".

Виходить, що Західні Україна є такою самою "Малопольською" для польських товаришів з "Трибуни Робітничой", як і для фашиста Пилсудського.

ЄВРЕЙСЬКІ ПОГРОМИ ВІДНОВИЛИСЯ В РУМУНІЇ Й БАСАРАБІЇ

БУКАРЕШТ, Румунія, 22 травня. — З поворотом до парламенту антисеміта Куза, після ліберальної партії, в Букарешті й багатьох містах Басарабії знову розпочалися антисемітські виступи націоналістичних студентів. У Галаці студенти організували антисемітську "залізничну гвардію". Після антисемітської промови Куза, студенти машерували вулицями Букарешту з окликами: "Смерть євреям!"

У деяких містах відбулися справжні єврейські погроми й кількох євреїв покалічено, а їх доми розгромлено. За претекст до останніх виступів фашистських студентів проти євреїв послужило те, що уряд Ману сконфіскував газети, які обстоювали право Кароля на

поверот до Румунії. ЛОНДОН, 23 травня. — Кореспонденти лондонських газет повідомляють з Румунії, що в районі Мармароша 25,000 євреїв зі страху покинули свої оселі й перекочували в лісах. Антисемітський рух приборгані розміри. На чолі погромщиків стоїть якийсь Данила. Він закликає селян винити машерували вулицями Букарешту з окликами: "Смерть євреям!" У деяких містах відбулися справжні єврейські погроми й кількох євреїв покалічено, а їх доми розгромлено. За претекст до останніх виступів фашистських студентів проти євреїв послужило те, що уряд Ману сконфіскував газети, які обстоювали право Кароля на

ПОЛЬСЬКИЙ УРЯД ВІДЛОЖИВ СЕСІЮ СОЙМУ НА ОДИН МІСЯЦЬ

ВАРШАВА, 24 травня. — Голоси перед часом, як мала бути відкрита надзвичайна сесія польського союму, спеціальний післанець від прем'єра Славєка доручив маршалкові союму розпорядок про відкриття сесії на 30 днів. Такий розпорядок видав президент Мосціцький на домагання Славєка.

В інтерв'ю з представниками преси Славєк заявив, що не бачить можливості співробітничати з соймом, особливо в цей час, коли в Польщі панує гостра економічна криза. Славєк каже, що сойм, замість займатися економічними справами,

буде бавитися в політичну гру, що ще більше загострить економічну кризу. А на його думку, Польща мусить мобілізувати тепер усі свої сили, щоб перекоротити майже катастрофальний стан держави.

"Опозиційні" послі кажуць, що Славєк боїться, щоб сойм знову не порушив справи незаконної витрати державних фондів бущим міністром Чеховичем. Вони вважають, що як Славєк не може співробітничати з соймом, то повинен розв'язати його й дописати нові вибори, а не бавитися з послами.